

Motion till riksdagen 2012/13:A358

av **Ingela Nylund Watz och Yilmaz Kerimo (S)**

Solidariskt flyktingmottagande och bättre boende för nyanlända

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att titta på nya boendemöjligheter för nyanlända i syfte att uppnå ett värdigt mottagande.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att alla kommuner tar ett solidariskt ansvar för flyktingmottagandet.

Motivering

Södertälje kommun med 89 000 invånare har under 2000-talet hittills tagit emot 8 000 flyktingar och anhöriginvandrare från Irak. Det innebär att en enskild kommun har åtagit sig ett proportionellt sett ojämförbart stort ansvar jämfört med andra. I dagsläget har 20 % av dessa nya Södertäljebor gått till jobb/studier sedan etableringsreformens tillkomst i december 2010. En mycket hög andel är efter snart 10 år beroende av försörjningsstöd. Södertälje kommun är idag den kommun i Sverige som har det högsta försörjningsstödet och i dagsläget betalas 44 % av detta ut till irakier som ännu inte har kommit ut på arbetsmarknaden.

Många lever i trångboddhet och skolsituationen är ansträngd. Särskilt allvarlig är därför situationen för barnen. Även om förskolans och skolans personal gör ett fantastiskt arbete innebär den pressade situationen självfallet att förutsättningarna att klara målen om att alla barn skall lämna grundskolan med fullständiga betyg är betydligt sämre för de nyanlända barnen än för andra.

Men även för många vuxna är självfallet situationen mycket pressad. Svårigheterna att komma ut på den reguljära arbetsmarknaden och därmed ofri-

Fel! Okänt namn på

heten att inte kunna bidra själv till den egna familjens försörjning är självfallet en verklighet som är mycket svår att leva med.

Mot bakgrund av att staten inte förmått ta sitt arbetsmarknadspolitiska ansvar har kommunen vidtagit en lång rad åtgärder för att förbättra möjligheterna för de arbetssökande att hitta nya vägar ut på arbetsmarknaden. Det är åtgärder som självfallet innebär stora ekonomiska åtaganden som staten borde bära. Kommunens samarbete med det privata näringslivet har i detta sammanhang uppmärksammats vida utanför Södertälje kommuns gränser. Statens ekonomiska ersättning till kommunen för flyktingmottaganden är dessutom långt ifrån tillräckligt och svarar inte tillnärmelsevis upp till de kostnader som situationen medfört.

Med anledning av den situation som nu råder i Syrien förväntas en ökning av antalet flyktingar till Sverige. Regeringen har beviljat dessa tillfälliga uppehållstillstånd i 3 år. Under augusti månad har antalet asylsökande syrier till Södertälje kommun ökat markant och kommunen är nu den kommun i landet som har flest asylsökande syrier i riket. Enligt Migrationsverket befinner sig 2012-09-10 totalt 658 asylsökande i Södertälje. Av dessa är 319 personer från Syrien. I månadsskiftet juli/augusti var antalet 164. Enbart under vecka 36 har antalet asylsökande från Syrien ökat med 8 % i kommunen. Drygt 60 % av dessa har i dagsläget fått uppehållstillstånd. Om ökningen fortsätter i samma takt skulle antalet asylsökande syrier i Södertälje komma att uppgå till 524 personer vid årsskiftet. Sammantaget skulle detta innebära att Södertälje kommun i så fall skulle ha en snarlik flyktingsituation, volymmässigt, som när migrationsströmmarna från Irak var som allra kraftigast. Ett annat mått som beskriver situationen är att 35 % av de asylsökande syrierna i Stockholms län söker sig till Södertälje. Med nationella mått motsvarar detta att 8 % av samtliga asylsökande syrier i Sverige söker sig till kommunen.

Södertälje kommun har genom sitt ansvarstagande för flyktingströmmen från Irak visat att kommunen i grunden står för principerna i den svenska flyktingpolitiken. Varje flykting till Sverige, som ges uppehållstillstånd, skall självfallet ges möjlighet till den trygghet som omfattar alla i Sverige: rätten till trygghet, arbete, bostad, utbildning och samhällets stöd vid behov. Den nu uppkomna situationen med ett ökat antal asylsökande från Syrien innebär dock att Södertälje kommun kommer ytterligare ett steg längre från möjligheterna att förverkliga detta. Kommunen ges inte den arbetsro som krävs för att återhämta sig från effekterna av den stora flyktingströmmen från Irak. Detta är inte acceptabelt vare sig ur de enskilda berördas utgångspunkt eller ur ett nationellt perspektiv. Som ett exempel på det besvärliga läget kan nämnas att kommunen under senare tid fått ca 50 nya flyktingar till sfi-undervisningen i månaden, ett förhållande som illustrerar svårigheterna att planera, organisera, rekrytera personal och finansiera den kommunala verksamheten. Situationen är densamma i skolorna där strömmen av nyanlända barn nu ökar betydligt.

Under en följd av år har företrädare för Socialdemokraterna i Stockholms läns valkrets motionerat om behovet av statliga åtgärder för att alla kommuner ska ta ett solidariskt ansvar för flyktingmottagandet och att reglerna om

Fel! Okänt namn på

EBO – rätten till eget boende – måste ändras. Riksdagen har konsekvent avvisat förslaget.

Den nu uppkomna situationen är dock akut. Kommunen kan inte garantera ett tillräckligt gott bemötande för den enskilde om antalet asylsökande ökar i den omfattning som Migrationsverket prognostiserar. För svensk flyktingpolitikens trovärdighet är detta mycket allvarligt. Ett moratorium för Södertälje och övriga kommuner som tagit ett proportionellt sett stort ansvar för de senaste tio årens flyktinginvandring måste skyndsamt införas. Om så krävs måste också ekonomiska styrmedel användas för att uppnå önskad effekt. De berörda kommunerna måste också ges full ekonomisk kompensation för såväl flyktingmottagandet i sig som anhöriginvandringen. Statens ansvar för arbetsmarknadspolitiken måste sträcka sig så långt att kommunerna inte skall behöva överta det ekonomiska ansvaret genom en fortsatt ökad belastning på försörjningsstödet.

Stockholm den 4 oktober 2012

Ingela Nylund Watz (S)

Yilmaz Kerimo (S)